

TÇMB YILLIK DEĞERLENDİRME BASIN YEMEĞİ 1 NİSAN 2010

TÇMB BAŐKANI ADNAN İĞNEBEKÇİLİ KONUŐMA METNİ

Değerli basın mensupları,

Sektörümüzün geçen yılki performansı ile bu yıl için beklentilerimizin tartıŐılacađı Yıllık Basın Yemeđimize hoŐ geldiniz diyor, Türkiye imento Müstahsilleri Birliği adına hepinizi saygı ile selamlıyorum.

Hepinizin yakinen bildiği üzere, 2008 yılından itibaren tüm Dünya'da etkisini gösteren Ekonomik Kriz, 2009 yılında Ülke Ekonomimizde ciddi kayıplara neden olmuştur.

TÜİK tarafından yapılan açıklamaya göre, GSYİH dördüncü çeyrekte geçen yılın aynı dönemine göre cari fiyatlarla % 8, sabit fiyatlarla ise % 6 oranında artış gösterdi.

Böylece 2009 yılının ilk çeyreğinde % 14,7, ikinci çeyrekte % 7,7 ve üçüncü çeyrekte %2.9 luk küçülmenin ardından, dördüncü çeyrekte yakalanan bu büyüme rakkamı ile 2009 yılındaki toplam küçülme, % 4.7 olarak, daha önceki tahminlerin altında kaldı.

Dördüncü çeyrekte yakalanan bu düzelmenin İnşaat hariç tüm sektörlerde yansımalarını görmekteyiz.

Bu olumlu gelişmenin Ekonominin kriz ortamından çıkıŐında önemli bir umut ışığı olduğu düşünülebilir.

Sektörlerin ayrı ayrı durumunu incelediğimizde ise, İnşaat Sektörünün son çeyrekte de % 6,6 küçülerek, yılı toplam % 16.50 küçülme ile tamamladığını görmekteyiz.

İnşaat Sektöründeki bu çöküşe rağmen yurtiçi çimento tüketiminde önemli bir kaybın yaşanmamış olması ise, hepimiz için sevindirici bir gelişmedir.

Bu olumlu gelişmenin, belirli bir zaman aralığı ile 2010 yılının ilk çeyreğinden itibaren İnşaat Sektöründe de yansımaları göreceğimizi ümit etmekteyim.

Bu beklentim, yurtiçi çimento tüketimde 2009 yılının son çeyreğinde hissedilen düzelmelerin İnşaat Sektörünün geleceği için de önemli bir sinyal olması ve zamanla diğer yapı malzemelerini tetikleyeceğine olan inancımın kaynaklanmaktadır.

Ayrıca, düşük kredi faizlerinin konut piyasalarını hareket geçirerek, gayrimenkul yatırımlarının yeniden cazip konuma gelmesi ihtimali, bu beklentimi daha da güçlendirmektedir.

Tüm bu olumlu havaya rağmen, toparlanmanın bundan önceki yıllarda olduğu gibi yüksek boyutlarda olmasını beklememeliyiz, düşüncesindeyim.

Global krizin ABD'nin ardından AB Ülkelerinde de giderek derinlik kazanması ile, Avro Bölgesi Ekonomilerinde ortaya çıkan sorunlar, krize yeni boyutlar kazandırmaktadır.

Bu gelişme Ülke ekonomimiz adına da yeni riskleri gündeme getirebilir. Bu nedenle yakın ve orta vadeli tahminlerde temkinli duruşumuzu muhafaza etmenin daha doğru olacağına inanmaktayım.

Ekonomideki kırılganlığın kısa sürede normale dönmesini beklememeliyiz.

Sürdürülebilir, istikrarlı bir büyüme ortamına geçişimiz için ise daha uzun yıllar gerekebilir.

Bu nedenledir ki, 2010 yılını öncelikle toparlanma yılı olarak görmeliyiz. Krizde yeni şokların yaşanmaması halinde ise, 2011 den itibaren dengeli bir büyüme sürecine girmemiz makul bir beklenti olacaktır.

Değerli Basın Mensupları,

Ekonomideki son gelişmeler hakkında yaptığımız bu değerlendirmenin ardından, İnşaat ve Çimento Sektörleri ile ilgili görüşlerimi sunmak istiyorum.

Bildiğiniz üzere, 2004 yılından itibaren İnşaat Sektöründe yaşanan yüksek büyüme ortamı 2007 yılında Çimento Yurt İçi Tüketimini 46 milyon ton ile tarihi zirveye taşımış, ancak yurtiçi talep 2008 yılında global krize bağlı olarak %7 lik daralma ile, 43 milyon tona düşmüştür.

2009 yılında ise, talep 2008 yılı ile aynı seviyede kalmıştır.

2008 yılında yurtiçi talepte yaşanan bu düşüşün yanı sıra ülke genelinde yeni kapasitelerin yarattığı fazla kapasite baskısı ile, Sektörümüz ağırlıklı olarak dış pazarlara yönelmiştir.

Böylece, daralan iç pazara rağmen, ihracatta gerçekleşen büyük atılım sayesinde üretimdeki daralma telafi edilmiş, 2009 yılı kapasite kullanım oranı -2008 yılında olduğu gibi- %85 düzeyini korumuştur.

Bu kapasite kullanım oranı Ülke Sanayii geneline bakıldığında hiç de fena görülmemeyebilir.

Ancak ihracatın geçen yılki olağanüstü performansını dikkate almaz isek, bu oranın % 60 seviyelerinin altına düşeceğini gözardı etmememiz gerekir.

Türkiye'de 2009 yılı sonu itibariyle 47'si entegre, 17'si öğütme olmak üzere toplam 64 fabrika bulunmaktadır.

2009 yılı toplam çimento üretimi 59,2 milyon ton, iç tüketim ise 42.7 milyon ton civarında gerçekleşmiştir.

Biraz önce de ifade ettiğim üzere Ülke genelinde İç Satışlar geçen sene ile aynı düzeydedir. Ancak pazar, coğrafi bölgeler itibariyle çok büyük farklılıklar göstermektedir.

Örneğin, 2009 yılında, Marmara ve Ege bölgelerinde %15'in üzerinde bir daralma yaşanırken, Doğu ve Güneydoğu Anadolu bölgelerinde, tam tersine benzer oranlarda büyümenin gerçekleştiğini görüyoruz.

Bu farklılaşma ekonomik faaliyetlerin yüksek olduğu bölgelerde, krizin etkisinin daha yüksek olmasından kaynaklanmaktadır.

Ekonomik faaliyetlerin yoğun olduğu bölgeler krizden daha fazla etkilenirken, krizden çıkış ortamında da doğal olarak daha süratli toparlanma imkanına sahiptir.

Ekonomide istikrarlı büyümeye paralel olarak iç talebin mutlaka canlandırılması gerekir.

Talebin canlandırılmasında konut sektörü ile birlikte uzun zamandır ertelenmiş olan alt yapı yatırımlarının yeniden başlatılması da büyük önem arz etmektedir.

Yeni Konut Yatırımlarında, Deprem Riski yüksek şehirlerden başlayarak "Kentsel Dönüşüm Projelerine" ağırlık verilmesi, Kamu finansman imkanlarının öncelikle bu yönde kullanılması elzemdir.

1999 Depreminin üzerinden 10 yıldan fazla zaman geçmiş olmasına rağmen, bu güne kadar yapılanlar konunun önemi ve aciliyeti ile maalesef bağdaşmamaktadır.

Ülke olarak, Depremlerin yıkıp, yerle bir ettiği konutların yeniden inşası mecburiyetine düşmeden, Deprem öncesi alınacak tedbirlerle, mevcut konut stokumuzu depreme dayanıklı hale getirmek mecburiyetindeyiz.

Ülkemizin konut ve altyapı ihtiyaçları daha uzun yıllar İnşaat Sektörünün Ekonomide lokomotif güç olmasını gerektirecek boyuttadır.

Önemli olan bu ihtiyacın süratle karşılanması için mevcut imkanların seferber edilmesidir.

Unutulmamalıdır ki, Depremlerin yolaçtığı maddi ve manevi yaraların telafisi bu güne kadar Ekonomimize büyük külfet olmuştur, tedbir alınmazsa bundan sonra da devam etmesi mukadderdir.

Bu amaçla, ülke kaynaklarının geciktirilmeden, doğru yerde ve verimli biçimde kullanılmasının hepimiz takipçisi olmalıyız.

Benzer şekilde, yıllardır asfalt yollara alternatif olarak dile getirdiğimiz, “Beton Yollar“ yapımının yaygınlaştırılması da Ülke kaynaklarının verimli kullanılması açısından son derece önemlidir.

Beton Yolların ilk yatırım maliyetinin asfalt yoldan daha pahalı olmadığını biliyoruz. “Uzun Ömür Maliyeti” olarak baktığımızda ise, Beton Yol Asfalt Yoldan tartışmasız daha ekonomiktir.

Ayrıca, sürüş emniyeti, gece görüş kolaylığı ve nihayet “çevre dostu çözüm” olarak da Beton Yollar birçok Gelişmiş Ülkede asfalt yollara tercih edilmekte ve yaygın kullanım ortamı bulmaktadır.

Karayolları yetkililerimizin bu konuda zaman geçirmeden harekete geçmeleri, geçmiş tecrübelerden kaynaklanan “asfalt yol paradigmasını” kırabilmeleri için Sektör olarak bu güne kadar yürüttüğümüz çabaların kamuoyunda ve mediada daha fazla destek bulmasını bekliyoruz.

Değerli Basın Mensupları,

Global Rekabet Ortamında, Türk Çimento Sanayii son yıllarda yaptığı büyük atılımla, Avrupanın en büyük üreticisi ve aynı zamanda ihracatçısı konumuna yükselmiştir.

Fabrikalarımız gerek teknolojik donanımları gerekse çevre uyumlu üretim anlayışları ile AB ülkelerindeki çimento fabrikalarıyla aynı düzeyde, hatta daha da modern donanımlara sahiptir.

Türk Çimento Sanayiinin bu bakımdan yüksek rekabet gücü olduğunu rahatlıkla ifade edebilirim.

Ancak, global rekabet gücümüzü olumsuz yönde etkileyen yüksek yakıt ve elektrik maliyetlerine dikkatinizi çekmek istiyorum.

Sınaî maliyetlerimizin yaklaşık % 60'ına tekabül eden yakıt ve elektrik maliyetleri rekabet gücümüzün önünde en büyük engeldir.

Bu kapsamda, sanayide kullanılan elektrik fiyatlarımızın, OECD ortalamasından % 63 pahalı olduğunu dikkatlerinize sunarım.

Ayrıca, üretimde enerji maliyetlerinin düşürülmesi ve çevre sorunlarının azaltılması için tüm Gelişmiş Ülke Çimento Sanayilerinde yaygın kullanımı olan atık yakıtların, Ülkemizde kullanımı maalesef son derece sınırlıdır.

Atıkların Toplanması, Tasnifi ve Kullanımı konusunda yasal mevzuat mevcut olmasına rağmen, uygulamada Atık Üreticilerinin sorumluluklarının henüz yeterli açıklıkta belirlenmemiş olması ve denetim yetersizlikleri nedeniyle, atık yakıt temin ve kullanımında ülke olarak henüz istenilen düzeye ulaşamadık.

Bu nedenle, mevcut eksiklikleri bir an önce tamamlayarak, AB ülkelerinde Çimento Üretiminde yaygın olarak kullanılan atık yağlar ve eski araç lastikleri başta olmak üzere diğer sanayi ve kentsel atıkların, Çimento Sanayiinde atık yakıt olarak kullanımı mutlaka sağlanmalıdır.

Değerli basın mensupları,

Kriz ortamında Sektörümüzü meşgul eden bir diğer önemli konu, son yıllarda daha da büyüyen "Fazla Kapasite" sorunudur.

Kriz öncesi son 4 yıl içinde Ülkemizde ve tüm Dünya'da yaşanan hızlı büyümenin lokomotifi şüphesiz konut ve inşaat sektörü olmuştur. Bu nedenle bu dönemde hızla gelişen çimento sektörü, ciddi kapasite artışları gerçekleştirmiştir.

Son 5 yıl içinde Ülkemizde yapılan yatırımlarla yurt içi klinker üretim kapasitemiz %56'lık bir artışla 40.3 milyon tondan 63 milyon ton seviyesine çıkmıştır. Bu 100 yıllık geçmişimizde yaratılan kapasitenin üçte birini son 5 yıl içinde gerçekleştirdiğimiz anlamına gelmektedir.

Bu kapasitenin tümünün kullanılması durumunda Türkiye'de 75 milyon ton civarında çimento üretimi gerçekleştirilebilir. Bu da, ihracatı dikkate almazsak, tam kapasite kullanımı için yurt içi pazarın % 75 büyümesi anlamına gelmektedir.

Mevcut konjektürde böylesine bir artışın daha uzun yıllar mümkün olamayacağını biliyoruz. Ülkemiz genç nüfusu ve yüksek altyapı ve konut ihtiyacına rağmen böylesine hızlı bir büyümeyi sağlayacak yeterli finansman imkanına sahip değildir.

Bu durumda, iç piyasalardaki durgunluğun kısa sürede ortadan kalkmayacağını da dikkate alarak, sektörümüzün daha uzun yıllar fazla kapasite sorununu ile yaşayacağını kabul etmemiz gerekir.

Bu nedenle de, sektör oyuncularının mümkün mertebede dış piyasalara ağırlık vererek üretim planlaması yapması ya da düşük kapasiteyle çalışma realitesini kabul etmesi şarttır.

2009 yılında başlatılan ihracat hamlesinin 2010 yılında da sürdürülerek, toplam ihracatın (çimento ve klinker) 20 milyon ton düzeyinde devam etmesi elzemdir.

2009 yılında çimento ihracatında 2008 yılına oranla %48 oranında yükseliş elde edilmiştir. Özellikle Afrika pazarlarına ihracatın artması ve geleneksel pazarlarımız olan Irak ve Suriye'de talebin büyümesi, çimento ihracat rakamını rekor seviyede artırarak 16,5 milyon ton seviyesine çıkarmıştır.

Değerli basın mensupları

Son olarak Sektörümüzü yakinen ilgilendiren bir diğer önemli konuya değinerek sözlerimi tamamlamak istiyorum.

Biliyorsunuz, Ülkemiz 2009 yılında Kyoto Protokolünü kabul ederek CO2 emisyonunu azaltmak konusunda Uluslararası Platformda yürütülen çalışmalara katkı sağlamayı kabul etmiş bulunmaktadır.

Ayrıca AB tam üyelik hazırlık çalışmaları çerçevesinde geçen yıl AB ile “Çevre Faslı” görüşmeye açılmıştır.

Tüm bu gelişmeler Ekonomimiz ve Sanayimizin geleceği açısından son derece önemli yeni tartışmaları da yakın zamanda Gündeme getirecektir.

Ülke olarak kalkınmadan taviz vermeden alınabilecek tedbirlerin dikkatle değerlendirilmesi ve emisyon sınırlandırılması yönünde her hangi bir emri vakiye maruz kalmadan hazırlıklarımızı tamamlamamız gerekir.

Bizler, Enerji Yoğun bir Sektörün Temsilcileri olarak, yapılacak bu çalışmalarda Ülkemizin yüksek menfaatlerinden taviz vermeden, gerçekçi ve makul her türlü katkıyı yapmak üzere çalışma ve işbirliğimizi sürdürüyoruz.

Sürdürülebilir Kalkınmayı “Vazgeçilmez - Tartışmasız İlke” olarak gören Sektörümüz bu güne kadar olduğu gibi bundan sonrada yapıcı, proaktif yaklaşımını sürdürecektir.

Bu inanc birliği içinde, değerli üyelerimizin özverili çalışmaları ve işbirliği ile tüm sorunları aşacağımıza inancım tamdır.

Sözlerime burada son verirken beni dinlediğiniz için hepinize teşekkür ediyor, şahsım ve Yönetim Kurulumuz adına saygılarımı sunuyorum.